

1. Indledning

Regeringen prioriterer indsatsen overfor samfundets svageste og mennesker med handicap højt. Igennem flere år har regeringen derfor igangsat en række initiativer, som alle har til formål at forbedre forholdene for grupperne. Der er tale om en løbende proces, hvor der fortsat er brug for at igangsætte nye initiativer. Med dette lovforslag ønsker regeringen at styrke indsatsen på følgende seks områder:

- 1) At skabe borgerstyret personlig assistance.
- 2) At give forældre og deres børn med handicap mulighed for at blive inddraget aktivt i indsatsen, og give forældrene ret til støtte til træning af barnet i hjemmet efter dokumenterbare metoder og til specialundervisning og specialpædagogisk bistand m.v. i hjemmet.
- 3) At give personer med hørehandicap ret til tolkning ved sociale aktiviteter.
- 4) At sikre kvinder med børn på krisecentre tilbud om familierådgiver i forbindelse med udflytningen fra krisecentret samt at sikre tilbud om psykologbehandling til børn, der følger med deres mor på krisecentre.
- 5) At udvide Ankestyrelsens og de sociale nævns beføjelser i forhold til sager om anbringelser af børn og unge samt at styrke retssikkerheden for de borgere, der får deres sag behandlet i de sociale nævn efter nævnenes egen drifts kompetence.
- 6) At opkvalificere plejeforældre til udsatte børn og unge (krav til varigheden af kursus).

Forslaget er en udmøntning af en del af satspuljeaftalen for 2008.

2. Lovforslaget baggrund og formål

2.1. Borgerstyret personlig assistance

Det overordnede formål er at skabe fleksibel borgerstyret assistance (BPA), hvor der i højere grad end tidligere gives mulighed for, at personer der modtager tilskud til selv at ansætte hjælpere, får tilbudt en ordning, der tager udgangspunkt i borgerens selvbestemmelse og som kan tilpasses borgernes ønsker og behov, så personer med omfattende funktionsnedsættelser kan fastholde eller opbygge et selvstændigt liv.

Samtidig er formålet med forslaget at tydeliggøre, at nærtstående, som får udbetalt et kontant tilskud efter servicelovens § 95, stk. 3, i overensstemmelse med intentionerne i serviceloven, har ret til at ansætte hjælpere til at udføre hjælpen.

Den eksisterende hjælperordning efter servicelovens § 96 har eksisteret i stort set uændret form siden slutningen af 1970'erne. Hjælperordningen blev lov-

fæstet med lov nr. 454 af 10. juni 1997 (L 229, Folketingstidende Tillæg A s. 4906, Tillæg B, s. 1185, Tillæg C 833). Der er i dag ca. 1.200 personer, der modtager hjælp i form af en hjælperordning. I serviceloven blev der samtidig indført en adgang til, at personer med behov for praktisk og personlig hjælp og pleje i mere end 20 timer om ugen har ret til at få udbetalt et kontant tilskud til hjælp, som de selv antager – den nuværende § 95, stk. 2. Bestemmelsen var oprindeligt rettet mod personer under 67 år, men blev med lov nr. 400 af 6. juni 2002 udvidet til også at omfatte personer over 67 år (L 167, Folketingstidende Tillæg A s. 4379, Tillæg B s. 772, Tillæg C s. 489).

De fleste eksisterende borger, som modtager hjælp efter § 96, er som udgangspunkt tilfredse med hjælperordningen, bl.a. fordi hjælperordningen medvirker til at sikre den enkelte borgers selvstændighed. Men placeringen af arbejdsgiveransvaret efter §§ 95 og 96 hos borgeren medfører en række opgaver og et juridisk ansvar, som kan være uoverskueligt for den enkelte. Nogle borgere oplever derfor, at belastningen ved arbejdsgiveransvaret overskygger den frihed og selvstændighed, der var intentionen med hjælperordningen.

Samtidig betyder de eksisterende kriterier for hjælperordningen, at nogle borgere med omfattende hjælpebehov mister deres hjælperordning og dermed muligheden for selv at udvælge og ansætte hjælpere, fordi de har svært ved at magte de opgaver og det ansvar, der følger af at have arbejdsgiveransvaret for hjælperne eller fordi aktivitetsniveauet falder, fx som følge af et forringet funktionsniveau.

Regeringen ønsker at se samlet på regelsættet for hjælperordningerne, så der i højere grad skabes mulighed for sammenhængende og tidssvarende løsninger for borgere med et omfattende behov. Det foreslås derfor, at tilskud til ansættelse af hjælpere fremover betegnes 'borgerstyret personlig assistance', for at præcisere at borgerens selvbestemmelse er i fokus.

Regeringen foreslår, at personer, der modtager et kontant tilskud til selv at ansætte hjælpere efter servicelovens §§ 95 og 96, skal have mulighed for at overdrage arbejdsgiveransvaret til andre. Forslaget har baggrund i den erfaringsindsamling, der blev foretaget i 2006 om de norske og svenske ordninger om personlig assistance.

Erfaringsopsamlingen viser, at man i Norge og Sverige har gode erfaringer med at adskille arbejdsgiveransvar og arbejdslederansvar i ordningerne og dermed give mulighed for, at modtageren af hjælpen kan vælge at overdrage arbejdsgiveransvaret til andre,